



ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ  
ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРАВА  
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ І ТЕХНОЛОГІЙ  
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, МАРКЕТИНГУ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ

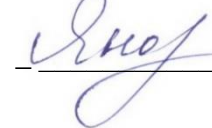



СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**БІЗНЕС-АНАЛІЗ**

Затверджено:

Протокол засідання кафедри  
Економіки, маркетингу та  
бізнес-адміністрування  
№ 1 від 26 серпня 2024 р.  
Завідувач кафедри ЕМБА

 В.П. Яновська

Викладач	НЕКРАСЕНКО Лариса Анатоліївна Кандидат біологічних наук, доцент	
Посилання профіль викладача на сайті ДУІТ	<a href="#">НЕКРАСЕНКО Лариса Анатоліївна</a>	
E-mail	nekrasenko.la@gmail.com	
Факультет, Кафедра	Факультет Управління і технологій/ Кафедра Економіки, маркетингу та бізнес-адміністрування м. Київ, вул. Івана Огієнка, 19, каб. 904 телефон: +380509321132	
Консультації	Кожен понеділок та четвер з 12 до 14 м. Київ, вул. Івана Огієнка, 19, каб. 904 або за посиланням на <a href="#">Zoom</a> канал	
Офіційна назва освітньої програми	Економіка	
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	
Галузь знань, спеціальність	05 «Соціальні та поведінкові» 051 «Економіка»	
Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Цикл дисциплін професійної підготовки, вибіркова	
Курс/ Семестр викладання	3/5	
Обсяг дисципліни	4 кредити ECTS / 120 загальна кількість годин	
Види та кількість аудиторних занять, денна/ заочна	Лекції – 20 годин/ 8 годин Практичні заняття – 24 години/ 8 години	
Форма контролю	Залік	
Локація та матеріально-технічне	Аудиторія згідно з розкладом. Мультимедійний проектор, мережа Internet.	

забезпечення	
Мова викладання	Українська
Мета вивчення дисципліни	формування у студентів професійних компетентностей щодо застосування методів аналізу стану та закономірностей розвитку суб'єктів господарювання.
Загальні компетентності	ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
Спеціальні (фахові) компетентності	СК6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач. СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів. СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин. СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів. СК15. Здатність освоювати та використовувати в господарській (економічній) діяльності підприємства, у т. ч. підприємства транспорту, сучасні цифрові технології та інформаційно-комунікаційні системи.
Програмні результати навчання	ПРН5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади). ПРН8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач. ПРН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність їх діяльності. ПРН11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин. ПРН12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати. ПРН19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.

### **ЧИМ ВАЖЛИВИЙ КУРС:**

Актуальність даної навчальної дисципліни обґрунтована необхідністю приймати рішення щодо розвитку бізнесу на підставі якісно проведених аналітичних досліджень.

Курс дає можливість розширити світогляд та отримати такі професійні компетенції:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення;
- вміння застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.

# **ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ**

## **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 БІЗНЕС-АНАЛІЗ**

### **Тема 1. Бізнес-аналіз і його місце в системі управління підприємством**

Бізнес-аналіз як дисципліна. Сфери застосування бізнес-аналітики на підприємстві. Бізнес-аналітик на підприємстві: роль, професійні навички та інтереси. Завдання які стоять перед бізнес-аналітиком. Hard & Soft Skills потрібні бізнес-аналітику. Найпопулярніші інструменти для аналізу бізнесу. Методологічні засади бізнес-аналізу. Як бізнес-аналітики аналізують бізнес-вимоги?

### **Тема 2. Особливості аналізу бізнес-процесів**

Бізнес-процеси підприємства: суть, межі та види. Методики аналізу бізнес-процесів. Показники ефективності бізнес-процесу.

Поняття стратегії. Методи бізнес-аналізу, їх сутність і характеристика. Простір визначення цілей за П. Друкером.

Методи вивчення середовища: метод “критичних точок”, PEST-аналіз, SWOT-аналіз. Сутність SWOT-аналізу, етапи складання стратегічного балансу. Види стратегій, що можуть бути розроблені на основі SWOT-аналізу.

Прогнозування в бізнес-аналізі. Його призначення, функції, особливості та сфера застосування. Види прогнозів. Методи прогнозування: екстраполяція, методи експертних оцінок, моделювання, побудова сценаріїв. Структурні елементи бізнес-аналізу при визначенні кредитоспроможності.

### **Тема 3. Аналіз досягнутих результатів діяльності підприємства**

Принципи проведення бізнес-аналізу діяльності підприємства. Підходи до бізнес-аналізу. Системний та діагностичний підходи в аналізі результатів виробничої та фінансово-господарської діяльності підприємства. Підходи до проведення бізнес-аналізу: “ланцюг цінностей” Портера, підхід МакКінсі, підхід на основі НП(С)БО.

Основні показники фінансово-господарської діяльності підприємства та їх значення для бізнес-аналізу. Показники загальної ефективності діяльності: темпи росту обсягів діяльності (виробництва), місце в галузі та репутація, покращення конкурентної позиції бізнесу, рівень витрат, рентабельність, продуктивність праці, стан та ефективність використання основних засобів, показники організаційно-технічного рівня.

### **Тема 4. Оптимізація бізнес-процесів підприємства**

Оптимізація бізнес-процесів: суть, принципи та критерії. Методи оптимізації бізнес-процесів. Нормативно-правова база стратегічного аналізу. Національні та міжнародні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, що служать базою аналізу.

Визначення видів діяльності. Визначення та види доходів підприємства (чистий дохід від реалізації, інші операційні доходи, фінансові та інші доходи).

Структура капіталу і ризик, їх взаємозв'язок і прогнозування. Підприємницький ризик і операційний важіль. Зв'язок величини прибутку і операційного важеля.

Фінансовий ризик та структура капіталу. Джерела формування капіталу. Сфера застосування фінансового левериджу (важеля). Сутність ефекту фінансового важеля. Фінансовий важіль як критерій оптимізації структури капіталу.

Інші критерії оптимізації структури капіталу: величина прибутку на одну просту акцію (доходність на одну просту акцію); показник середньозваженої вартості капіталу WACC. Розрахунок WACC ( weighted average cost of capital). Приклади розрахунку.

Політика формування оборотних активів підприємства. Її різновиди: консервативна, агресивна, компромісна.

Вартість капіталу з різних джерел формування. Вартість власного та залученого капіталу.

### **Тема 5. Обґрунтування стратегії виробничої діяльності**

Нормативи в діяльності підприємства, їх види. Роль нормативів у прогнозуванні обсягів діяльності підприємства. Специфічні нормативні (базові) методи стратегічного аналізу.

Економічна стратегія виробничої діяльності. Виробнича стратегія як складова системи прогнозування. Виробнича функція. Прогнозування обсягу виробництва і прибутку.

Ринкова орієнтація у розробленні стратегії виробничої програми.

Класифікація витрат виробництва. Поняття (сутність) та види витрат, класифікація витрат. Склад собівартості. Показники рівня витрат та собівартості. Правило зв'язку між граничними та середніми витратами. Оптимізація витрат виробництва в різних періодах діяльності підприємства.

Прогнозування точки беззбитковості при одно- та багатопродуктовому виробництві.

Використання економічних законів при обґрунтуванні стратегії виробництва: правило максимізації прибутку при орієнтації на витрати; умови мінімізації збитків в умовах падіння ціни на продукцію; закон спадної граничної продуктивності (спадної віддачі).

Прогнозна оцінка витрат підприємства та обсяги використання виробничих ресурсів.

Аналіз доданої вартості. Складові доданої вартості. Призначення аналізу доданої вартості.

Операційний (виробничий) важіль.

Методика аналізу збутової та маркетингової діяльності. Канали реалізації та оцінка їх ефективності. Обґрунтування збутової стратегії.

### **Тема 6. Аналіз ризиків розвитку бізнесу**

Суть ризику та фактори виникнення ризикових ситуацій у бізнесі. Прийоми і методи аналізу ризиків. Можливі стратегії поведінки компанії щодо ризиків. Фактори виникнення ризикових ситуацій у бізнесі. Прийоми і методи аналізу ризиків. Методики аналізу стану підприємства. Діагностика внутрішнього середовища організації. Структурні елементи бізнес-аналізу при визначенні кредитоспроможності позичальника.

Інвестиції, види інвестицій. Поняття інвестиційної діяльності. Обґрунтування інвестиційної діяльності підприємства. Обґрунтування доцільності інвестицій у виробництво, цінні папери, їх зв'язок зі стратегією розвитку підприємства.

Принципи оцінки ефективності інвестиційних рішень. Елементи теорії процентів (нарощення та дисконтування). Поняття та види грошових потоків. Теперішня та майбутня вартість грошового потоку.

Критерій ефективності інвестиційних проектів. Автоматизація розрахунку критеріїв ефективності. Неформалізовані методи оцінки ефективності проектів.

### **Тема 7. Бізнес-аналіз даних в електронних таблицях**

Структурні елементи бізнес-аналізу при визначенні кредитоспроможності позичальника. Статистична обробка інформації. Багатовимірні угруповання і розрахунок інтегрального показника. Аналітика часових рядів. Аналіз даних і статистика. Центральна тенденція. Статистичні функції EXCEL.

Моделі і методи фінансово-аналітичних розрахунків. Технологія використання вбудованих функцій EXCEL для аналізу. Сталі ренти. Прості і складні відсотки. Загальний потік платежів. Організація даних за допомогою сортування та фільтрів. Функція SORT. Початок роботи з форматуванням. Функції CONCAT і CONCATENATE. VLOOKUP інструмент агрегування даних.

### **Тема 8. Виявлення, аналіз і управління вимогами**

Суть управління вимогами. Типи вимог. Розділи аналізу вимог. Проблеми аналізу вимог. Основні категорії вимог. Моделювання вимог. UML-стандарт. Аналіз вимог, рівні деталізації. Характеристики якісних вимог. Верифікація та валідація вимог. Архітектура вимог.

Функціональна декомпозиція вимог. Workshop: Use Case Diagram, Use Case Scenario, Use Case, Specification.

### **Тема 9. Аналітика в інтернеті**

Знайомство з Google Analytics. Використання великих даних для маркетингової аналітики й автоматизації. Робота з Google Analytics: моніторинг показників. Змінні та налаштування вкладок у Google Analytics Explorations. Створення дослідження в Google Analytics. Аналіз даних в електронних таблицях: сортування, фільтрування та порівняння.

**Практичні заняття** курсу передбачають виконання ситуаційних, тестових, розрахункових та інших завдань, опитування та дискусії за темами, короткі виступи та презентації з тематики дисципліни.

### **Тематика практичних занять:**

- Тема 1. Бізнес-аналіз і його місце в системі управління підприємством
- Тема 2. Особливості аналізу бізнес-процесів
- Тема 3. Аналіз досягнутих результатів діяльності підприємства
- Тема 4. Оптимізація бізнес-процесів підприємства
- Тема 5. Обґрунтування стратегії виробничої діяльності
- Тема 6. Аналіз ризиків розвитку бізнесу
- Тема 7. Бізнес-аналіз в електронних таблицях
- Тема 8. Виявлення, аналіз і управління вимогами
- Тема 9. Аналітика в інтернеті

### **Приклади практичних завдань:**

#### *I. Дайте коротку відповідь на питання:*

1. Бізнес-аналіз – це...
2. Назвіть складові частини бізнес-аналітики.
3. Чим відрізняється економічна аналітика від бізнес-аналізу?
4. Бізнес – це...
5. Визначте поняття «бізнес-процес».
6. Що є об'єктом бізнес-аналітики?
7. Предметом бізнес-аналітики є...
8. Назвіть типи суб'єктів господарювання.
9. Які суб'єкти господарювання належать до малого й середнього бізнесу?
10. Чи може фізична особа-підприємець належати до великого бізнесу?

#### *II. Завдання*

Побудуйте логіко-структурну схему взаємозв'язків бізнес-аналізу з дисциплінами, які вже вами вивчено.

## **ОЦІНЮВАННЯ**

Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль – 100 балів Підсумковий контроль – залік
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру	

**Відвідування лекцій:**

За відвідування кожної лекції нараховується 1 бал. Максимальна сума становить 10 балів.

**Практичні заняття:**

Оцінюються за активністю здобувачів освіти на заняттях, їх відповідями, доповідями та ступенем залученості у дискусії (до 5 балів).

Максимальна сума становить 5 балів за кожне заняття, 60 балів.

**Самостійна робота**

Написання та захист реферату (тематика погоджується із викладачем курсу) у вигляді доповіді та/або презентації оцінюються у 10 балів.

**Підсумковий контроль - Залік**

Здобувач отримує підсумкову оцінку за результатами поточного контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач, становить 100.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни та пройшовши процедуру визнання згідно [Положення про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ](#).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
82-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками
75-81		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками
64-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками
60-63		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до

			мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки
35-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки
0-34		F	«Безумовно незадовільно» теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

## ІНФОРМАЦІЙНО- МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення:

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
  2. Силабус навчальної дисципліни.
  3. Конспект лекцій.
  4. Посилання на Google Classroom: Бізнес-аналіз
- Електронні ресурси бібліотеки ДУІТ: <https://library.duit.in.ua>.

## Список рекомендованої літератури

### Базова (основна):

1. Сидорова А. В., Біленко Д. В., Буркіна Н. В. Бізнес-аналітика: навчально-методичний посібник. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса. 2019. 104 с.
2. Бізнес-аналітика: Конспект лекцій. Для студентів усіх форм навчання спеціальності 073 «Менеджмент» / Н. М. Шведа. – Тернопіль, ТНТУ, 2017. 103 с.
3. Палкін Н.Б., Орешков В. І. Бізнес-аналітика: від даних до знань. Питер, 2013. 704 с.
4. Debra Paul D. Y., Cadle J. // Business Analysis: Second edition. 2010.
5. BABOK Guide: Global Standard for Business Analysis – IIBA, International Institute of Business Analysis. 2015. URL: <https://www.iiba.org/standards-and-resources/babok/>

### Додаткова інформація

Детальнішу інформацію щодо методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи та повного списку літератури наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни.

## ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

### Щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів ДУІТ:

[Кодекс академічної доброчесності Державного університету інфраструктури та технологій](#)

[Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Державному університеті та технологій](#)

[Положення про Комісію з академічної доброчесності у ДУІТ та Комісію з етики та](#)



### управління конфліктами у сфері академічної доброчесності у ДУІТ

Порушення Кодексу академічної доброчесності ДУІТ є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним.

Списування під час контрольних заходів заборонені.

Усі письмові роботи, виконані в електронному вигляді (реферати), перевіряються на наявність плагіату згідно з Положенням про порядок перевірки навчальних, кваліфікаційних, науково-методичних наукових та інших робіт на наявність ознак академічного плагіату у ДУІТ. У випадках виявлення порушення – реагування відповідно до Кодексу академічної доброчесності ДУІТ.

### **Щодо відвідування**

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік) навчання може відбуватися в онлайн (або змішаній) формі за погодженням із деканом факультету.

### **Неформальна освіта**

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ».